

MRA – Lelystad Journaal – 2^e en 3e kwartaal 2020

Halfjaarlijks presenteren wij een informeel journaal over de deelname van Lelystad in MRA. Dit is het tweede MRA – Lelystad Journaal dat wij hebben samengesteld.

Inleiding

Met de raadsrapporteurs inzake de MRA, is in november 2019 afgesproken om ongeveer elk half jaar een rapportage op te stellen over de deelname van Lelystad in de MRA. Dit zogenoemde MRA Journaal is geschreven en samengesteld door de ambtenaren die zelf deelnemen aan, of betrokken zijn bij de MRA-activiteiten of -projecten. Dit informele verslag vanuit onze eigen organisatie staat los van de informatiestroom die het MRA-Bureau rechtstreeks aan raads- en statenleden in de MRA stuurt. Van belang is om te realiseren dat de corona-crisis en -maatregelen ook effect hebben op het werk en de voortgang van zaken inzet in het samenwerkingsverband van de Metropoolregio Amsterdam in dit jaar.

Grote MRA trajecten

Er speelt op MRA niveau een aantal grote trajecten tegelijk: de realisatie van de onlangs vastgestelde MRA Agenda 2020-2024, plannen om duurzaam de crisis uit te komen, de stroomlijning van de MRA Governance, de ontwikkeling van een MRA-brede Strategische Visie, en komen tot een MRA Investeringsagenda. Ook de Verstedelijkingsstrategie is van groot belang.

1. Overall coördinatie

1.2. Lelystad in MRA

Sinds 2009 doet Lelystad mee in het MRA verband, als één van de 32 gemeenten die in deze regionale samenwerking participeren. Van begin af aan concentreren wij ons op de regionaal economische ontwikkeling en de afspraken rond wonen. Veel inzet wordt ook gegeven op het gebied van duurzaamheid in MRA-verband, en ook landschap en cultuur hebben onze aandacht. Naast onze inhoudelijke betrokkenheid, zowel bestuurlijk als ambtelijk, in de Platforms Economie en Ruimte, en diverse Portefeuillehouders overleggen, heeft onze burgemeester zitting in de MRA-Regiegroep, het hoogste orgaan in het samenwerkingsverband MRA.

De Raad van Lelystad wordt rechtstreeks geïnformeerd vanuit het MRA-bureau middels een maandelijks Raden- en Statenbulletin, en het MRA-Bureau organiseert ook Raden- en Statenbijeenkomsten, en een jaarlijks MRA-Congres. Op 16 september jl. heeft een deelregionale Raden- en Statenbijeenkomst plaatsgevonden in de Statenzaal van de provincie Flevoland. Voorts organiseert het MRA-bureau in het najaar MRA Online Uitzendingen onder andere ter vervanging van het jaarlijkse evenement State of the Region. Binnen Lelystad hebben we de formele besluitvormings- en rapportagetrajecten naar de Raad.

1.3 MRA Deelregio Almere – Lelystad

De samenwerking van Lelystad met Almere en de provincie Flevoland groeit verder. Wij zijn één van de zeven deelregio's in de MRA. De MRA-betrokken bestuurders van de drie overheden in onze MRA Deelregio komen nu (digitaal) ongeveer elke zes weken bij elkaar. Dit is erop gericht om gezamenlijk voor te bereiden op bestuurlijke MRA overleggen en om een gezamenlijk deelregionaal profiel uit te dragen. Op de uitvraag van de MRA om bestuurlijke trekkerschappen van uitvoeringslijnen en activiteiten te continueren of op te pakken, hebben we als deelregio Almere-Lelystad een gezamenlijke reactie opgesteld en aangeleverd.

Te verwachten is dat, vanuit de opdracht tot stroomlijning van de MRA governance, er meer bij de deelregio's komt te liggen. Een goede deelregionale samenwerking, bestuurlijk en ambtelijk, is daarvoor essentieel. Als deelregio Almere-Lelystad zijn we daarvoor op de goede weg.

1.4 MRA Strategische Visie & MRA Stroomlijning Governance

De MRA-Regiegroep heeft in 2019 opdracht gegeven om een strategische MRA-Visie op te stellen. Onder het voorzitterschap van gemeente Amsterdam (van de Regiegroep) heeft de heer Ben Verwaayen opdracht gekregen om een strategische visie op de MRA te ontwikkelen. Een bestuurlijke kick-off was in maart gepland, maar werd wegens de corona-maatregelen tot nader order uitgesteld. Intussen zijn er digitale sessies geweest. Alle MRA burgemeesters zijn hierbij betrokken. De heer Verwaayen komt naar verwachting in december met zijn bevindingen. Daar is ook een idee voor een nieuw MRA governance model bij. De bestuurlijke werkgroep Stroomlijning Governance heeft besloten dat zij eerst zijn bevindingen afwachten. De bevindingen van de heer Verwaayen zullen ook onderwerp van gesprek zijn in de vergadering van de Regiegroep gesprek op 10 december.

1.5 MRA Agenda 2020-2024

Na een uitgebreid voortraject van totstandkoming is de MRA Agenda 2020-2024 in april gelanceerd.

1.6 State of the Region

Deze jaarlijks terugkerende grote bijeenkomst van MRA deelnemers (colleges, raden en staten, bedrijfsleven, onderwijs, betrokkenen van de Amsterdam Economic Board, stond gepland op 15 juni 2020 in Amsterdam. Vanwege de corona-maatregelen is deze bijeenkomst afgelast. Ter vervanging van een fysieke bijeenkomst wordt nu een online-uitzending georganiseerd op 2 december.

1.7 Nieuwe directeur MRA

Emiel Reiding is vanaf september jl. de nieuwe directeur van de MRA. Voorheen werkte hij bij het rijk. Daar was hij onder andere de trekker van de NOVI (Nationale Omgevings Visie). Hij is inmiddels dus enkele maanden bezig in de MRA.

De heer Reiding is op 23 september jl. op (fysiek) kennismakingsbezoek geweest bij onze Deelregio Almere-Lelystad. De diverse onderwerpen zijn toen kort langs geweest. Onder andere middels een bustour langs Lelystad Airport, LAB, Oostvaardersplassen, Bataviakwartier, e.d. Intussen heeft de heer Reiding ook vervolggesprekken gehad met burgemeester Henry Meijdam, wethouder Janneke Sparreboom en directeur Hans Heijmeskamp. Daarmee hebben we ervoor gezorgd dat Lelystad bij hem goed op het netvlies staat.

2. Economie

2.1 Plabeka

Wethouder Sparreboom is bestuurlijke mede-trekker van Plabeka voor de gehele MRA.

Monitor

Ieder jaar verschijnt de Monitor Plabeka. In januari worden altijd alle relevante data verzameld terzake planaanbod, uitgifte, transformatie, herontwikkeling, leegstand, gebruik met betrekking tot bedrijventerreinen en kantoren. Deze data kunnen vervolgens worden geraadpleegd via het dashboard:

<https://public.tableau.com/profile/bureaubuiten#!/vizhome/MonitorPlabeka2017-2018/MonitorPlabekaStory>

Deze monitor bevat gestructureerde informatie op het niveau van de gehele MRA, per Deelregio, per gemeente en per bedrijventerrein of kantorenlocatie.

Herijking Vraagaming

In 2019 is de herijking van de vraagaming afgerond. De Uitvoeringsstrategie Plabeka 3.0 (2016) stond na het herstel van de economie teveel in het teken van het schrappen van planaanbod van werklocaties. Steeds minder gemeenten konden hiermee uit de voeten. Naast de conjuncturele verbetering, is tevens sprake van groei van de MRA om structurele redenen: De groei van de MRA

met daarbinnen Amsterdam, maakt dat er ontwikkelingen op gang gaan komen waar alle gemeenten in de MRA mee te maken gaan krijgen: kort gezegd Amsterdam barst uit haar voegen: zij kan binnen enkele jaren de voor Amsterdam geprognosticeerde economische groei niet meer accommoderen. Daarnaast komt daar nog een vervangingsvraag bovenop van bedrijven die door de transformatie van bedrijventerreinen naar woonwerkmilieu's ook uitgeplaatst dienen te worden.

Economische Schaalsprong MRA

Er spelen op dit moment grote trajecten rond mobiliteit en ruimte: Samen Bouwen aan Bereikbaarheid (SBaB) alsmede de Verstedelijkingsstrategie MRA. Vanuit Plabeka werd de behoefte gevoeld om een bouwsteen te maken voor deze regio/rijk-trajecten. Derhalve is gestart met het project "Economische Schaalsprong MRA". Hierin wordt een poging gedaan om te zien waar de 'overloop' van bedrijven in eerste instantie zou kunnen neerslaan en wat daarvoor nodig is. Volgend jaar is dit traject afgerond.

Coördinatie-overleg transformatie

Dit overleg is er voor bedoeld om op het niveau van de gemeenten/te transformeren bedrijventerreinen in Amsterdam en Zaanstad een beeld te krijgen van het type bedrijven dat zal moeten vertrekken (latende partijen) en wat de beste plekken in de MRA zijn voor deze bedrijven (ontvangende partijen). In 2020 wordt gekeken hoe dit overleg kan worden verbeterd.

Economische Ontwikkelstrategie

Is het traject van de Economische Schaalsprong een meer kwantitatieve exercitie op de korte termijn, de economische Ontwikkelingsstrategie wil voorzien in een meer kwalitatieve benadering op de wat langere termijn. Het is een exercitie waarin het vertrekpunt is één ondeelbare MRA met daarbinnen verschillende kwaliteiten die aanknopingspunt kunnen zijn voor langs welke lijnen de metropolitane schaalsprong zou kunnen lopen. Wanneer hier beleidsmatig op wordt gestuurd kan een meerwaarde worden verkregen, zo wordt aangenomen. Dit is te prevaleren boven een benadering waarin niet op de schaalsprong wordt geanticipeerd.

Datacenter strategie

Wij hebben deelgenomen aan de ambtelijke werkgroep MRA Datacenter strategie, die valt onder Plabeka. Wij ontwikkelen momenteel een datacenter locatie van 10,4 Ha in het noorden van de stad nabij de Maxima-centrale van Engie. Er is in de toekomst (ook in Plabeka) mogelijk meer ruimte (10 ha) voor kleiner(e) datacenter(s) echter de benodigde stroom is daar nu nog niet voor aanwezig, bijvoorbeeld op Zuiderpark of LAB.

2.2 Invest MRA

Dit onderwerp is 'top of mind' momenteel bij ons. Wij hebben de realisatie van een Invest MRA steeds positief gevonden. In de programmabegroting hebben we de raad een reservering voor mogelijke deelname aan Invest MRA voorgesteld.

Zeer recent zijn echter, op initiatief van de provincie Noord-Holland, in de MRA voorstellen gedaan om het nog op te richten Invest MRA meteen te gaan doorontwikkelen naar een MRA ROM (Regionale Ontwikkelings Maatschappij). Dat werpt een ander licht op onze deelname.

In Flevoland hebben wij namelijk al een bestaande ROM. Dat is Horizon. De provincie Flevoland meldt dat zij bezig is om samen met Horizon een zelfde soort fonds als Invest MRA op te richten (ook met deelname van het ministerie van EZK, en met dezelfde soort doelstellingen) voor Flevolandse ondernemers.

Naar aanleiding van de recente behandeling van de programmabegroting in de raad, en het amendement van de SP, zal Lelystad niet gaan deelnemen in Invest MRA. Wij gaan onderzoeken wat

andere mogelijkheden zijn om het hiervoor gereserveerde bedrag in Lelystad te laten neerslaan, en daarbij eventueel gebruik maken van de expertise van ROM Horizon.

2.3 MRA Investeringsagenda

Om een beroep te kunnen gaan doen op externe fondsen (EU Recovery & Resilience Facility en nationaal Groeifonds) is de MRA aan de slag gegaan met het uitdenken van een regionale investeringsagenda MRA, feitelijk om de majeure trajecten in de MRA Agenda 2020-2024 te kunnen realiseren. Mogelijk zijn er voor Lelystad, voor het realiseren van LNL, aanhaakpunten bij de MRA regionale investeringsagenda.

2.4 Duurzaamheidsafspraken, tweede Duurzaamheid Top

Herijking MRA programma Circulaire Economie

De MRA werkgroep biomassa is omgezet naar de werkgroep Bio-grondstoffen.

Acties 2021-2022

- Het uitwerken van hoogwaardige verwerking van biograndstoffen in een advies aan het portefeuillehouder overleg Duurzaamheid, onder andere op basis van expertsessies.
- Met het ministerie I&W vindt afstemming plaats over de koppeling van de MRA inzet aan het Rijks brede programma (transitieagenda) circulaire economie."

Momenteel wordt daarin onderzocht welke drie bio-grondstoffen prioriteit gaan krijgen hierin de komende jaren. De discussie inzake biomassa centrales wordt geparkeerd bij de werkgroep energie.

De werkgroep bouwen en slopen is omgedoopt tot de werkgroep Circulaire Gebiedsontwikkeling. De werkgroep herkent zich in de accenten die in het ontwerpprogramma Circulaire Economie 2020-2025 en in de bijbehorende uitvoeringsagenda 2021 -2022 worden aangegeven. Het gebiedsgericht ontwikkelen is hierin van belang en daar komt veel van wat ons als werkgroep bezighoudt terug. We spreken af om de werkgroep te koppelen aan de strategie circulaire gebiedsontwikkeling en de naam van de werkgroep te wijzigen in werkgroep Circulaire gebiedsontwikkeling. Hiermee houden we uiteraard focus op de zaken rond circulair bouwen die ook nu op de agenda van de werkgroep staan. Deze worden voortaan geplaatst in de bredere context van gebiedsgerichte integrale ontwikkelingen.

Tweede Duurzaamheidtop MRA en Green Deal

Op 29 oktober is de 2^e duurzaamheidtop gehouden. De bijeenkomst was voornamelijk informatief van aard en bestond uit 2 blokken. Het 1e deel betrof een terugblik op de stand van zaken over de gemaakte afspraken (inkopen, duurzaam bouwen via Cirkelstad, circulaire aanpak textiel, Onderwijs- en arbeidsmarkt kansen en monitoring). We zien dat er gestaag vorderingen gemaakt worden. Ter plaatse zijn handreikingen voor inkopen van circulair asfalt en beton overhandigd en is ook de zogenaamde denimdeal getekend.

Het 2^e deel ging vooral over hoe er toegewerkt wordt naar een green deal, waarbij anticyclisch duurzaam investeren in triple helix verband centraal staat. Het is niet de bedoeling om nieuwe dingen te verzinnen, maar datgene wat er al plaatsvindt te versnellen. Zo wordt er gewerkt aan afspraken over circulaire nieuwbouw, technisch talent en duurzame banen, circulair textiel, verduurzaming bestaande bedrijventerreinen, duurzame fietsmetropool, versnelling uitrol laadinfrastructuur en inkopen met impact (focus op facilitair). Tijdens de State of the Region zal een tussenstand van de afspraken gegeven worden.

2.5 Toerisme

Strategische agenda Toerisme in de MRA

De strategische agenda toerisme is toe aan een herijking. Daarvoor is een aantal stappen nodig, namelijk het opstellen van een MRA visie op toerisme en recreatie en het uitvoeren van een MRA breed onderzoek naar de ontwikkelruimte voor recreatie en toerisme. De start van het proces om tot

de herijking te komen wordt aan de hand van een kick-off bijeenkomst ingeluid. Dit vindt plaats op 17 november middels online uitzendingen van 'Metropoolregio Actueel'.

ABHZ (Amsterdam Bezoeken Holland Zien)

De coronacrisis heeft ervoor gezorgd dat ABHZ op een andere manier moest worden ingestoken dan aanvankelijk was bedacht. Door de reisbeperkingen is de marketing campagne vooral gericht geweest op de eigen inwoners van de MRA-regio. De campagne jeziteraast.nl is tijdens de zomerperiode in opdracht van de MRA door Amsterdam&Partners uitgevoerd om activiteiten in de regio meer voor het voetlicht te brengen. Deze campagne is in het najaar toegespitst op culturele activiteiten, maar is vanwege de huidige situatie waar we in zitten gestopt.

Gebiedsplan New Land

In 2020 is er invulling gegeven aan nieuwe productontwikkeling om New Land bereikbaarder en aantrekkelijker te maken. Ook hier is, door de coronacrisis, sprake geweest van een andere insteek omdat het aantal internationale bezoekers, en daarmee de mogelijkheid van spreiding van bezoekers, drastisch is afgenomen. De focus lag daarom op projectideeën die relatief eenvoudig door te ontwikkelen zijn. Eind dit jaar is het plan van aanpak voor een e-bike deelfietssysteem gereed.

Daarnaast krijgt New Land in 2021 aanvullende financiering om concrete maatregelen uit te voeren. Hiervoor wordt een directe link gelegd met het perspectief bestemming Flevoland 2030. Eind 2020 leveren we een uitvoeringsprogramma op dat specifiek gericht is op de kansen van New Land binnen de MRA.

Evenementenstrategie

De inzet op spreiding van grootschalige evenementen is nog steeds aan de orde. Hoewel corona een grote impact heeft, en erg veel onzekerheid met zich meebrengt, blijft de schaarste in Amsterdam toenemen. De haalbaarheidsstudie naar de tijdelijke locatie in Lelystad heeft een positief resultaat gehad. Grootschalige evenementen onder bepaalde voorwaarden zijn mogelijk. Het verder concretiseren hiervan is de volgende stap. Alle relevante stakeholders worden hierbij betrokken.

Ontwikkeld kader verblijfsaccommodaties

Op regionale schaal is er een ontwikkeld kader voor nieuwe verblijfsaccommodaties opgesteld. Dit biedt handvatten voor nieuwe initiatieven zodat we grip op groei kunnen houden. Hiermee zorgen we dat er een balans is tussen wonen, werken, recreëren en milieu. Aan de hand van dit kader kan de gemeente beoordelen of een initiatief waarde toevoegt aan de omgeving en de bestaande markt. Er wordt momenteel gewerkt aan een lokale doorvertaling passend binnen de reeds gestelde kaders.

LNL

Toerisme draagt bij aan de doelstellingen van LNL op verschillende manieren. Het zorgt voor een aantrekkelijke stad, meer banen en een beter imago of sterkere identiteit. In de provinciale en regionale processen wordt iedere keer de koppeling gelegd met Hoofdstad van de Nieuwe Natuur en kuststad. Dit kan enerzijds in de vorm van marketing, anderzijds door de ontwikkeling van bestemmingen. Bijvoorbeeld door nieuw aanbod aan te trekken, evenementen te faciliteren, productontwikkeling te stimuleren etc.

2.6 Onderwijs arbeidsmarkt

April en mei hebben vooral in het teken gestaan van een poging tot duiding van de economische effecten van corona op het onderwijs- en arbeidsmarktdossier. De rapporten van het CPB en SEO waren behulpzaam om een beeld te vormen. Na de zomer werd duidelijk van een licht scenario geen sprake zou zijn. Het grote verlies van werkgelegenheid rond Schiphol heeft direct grote consequenties voor de werkloosheid in Flevoland.

Strategische Agenda Onderwijs Arbeidsmarkt 2019-2026

De 5 doelstellingen van de Strategische agenda Onderwijs -Arbeidsmarkt 2019-2026 blijken goed bruikbaar als toetsingskader voor projectvoorstellen vanuit het beschikbare MRA budget onderwijs arbeidsmarkt.

Doelstelling 1: meer instroom in tekortberoepen op de arbeidsmarkt.

Doelstelling 2: opleidingen sluiten inhoudelijk meer aan bij de vraag van het bedrijfsleven.

Doelstelling 3: werknemers beschikken over actuele vakkennis en 21st century skills.

Doelstelling 4: meer mensen bewegen van krimp- naar groeisectoren (intersectorale arbeidsmobiliteit)

Doelstelling 5: meer mensen willen en kunnen meedoen op de arbeidsmarkt arbeidsparticipatie

De crisis en herstelmaatregelen voor de aanpak van de Coronacrisis maken een versnelling in de aanpak als het gaat om vraagstukken van intersectorale arbeidsmobiliteit en een leven lang ontwikkelen. van werk naar werk noodzakelijk. De ambitie uitgesproken om toe te werken naar een ambitieuze MRA aanpak duurzaam herstel is uitdagend . De kern van deze aanpak is in triple helix verband te werken aan een sneller economisch herstel van de regio. De afspraken moeten laten zien hoe de realisatie van gezamenlijke duurzaamheidsambities kan fungeren als motor voor economisch herstel en specifiek voor de creatie van banen.

House of Skills

House of Skills werkt aan een meer op skills gerichte arbeidsmarkt. Zo is de groeiende mismatch beter te overbruggen, wordt een Leven Lang Ontwikkelen voor de gehele beroepsbevolking gefaciliteerd en wordt duurzame inzetbaarheid haalbaar.

Sinds de start van House of Skills in september 2017 zijn stappen gezet om het fundament voor een gemeenschappelijke skills-taal voor de onderwijs- en arbeidsmarkt te leggen.

Inmiddels is De Paskamer – digitale matching van vraag en aanbod op basis van skills- in gebruik genomen. Daarnaast is de betaversie van het online platform voor werkgevers, werkenden en werkzoekenden Mijnhouseofskills gereed: een platform voor het maken van een skillsprofiel, het matchen met actuele vacatures en scholingsadvies.

De afgelopen half jaar is veel energie gezet op het verduurzamen van House of Skills en de ontwikkelde instrumenten toepasbaar maken voor de uitvoerders in de MRA. Dit proces verloopt traag en we dreigen de boot te missen om datgene dat ontwikkeld is effectief in te zetten bij het economisch herstel programma van de MRA.

3. Ruimte

3.1 Verstedelijkingsstrategie

De Verstedelijkingsstrategie is een Rijk-Regio traject, waar de MRA dus als entiteit met het Rijk communiceert.

Binnen de Metropoolregio Amsterdam (MRA) werken we samen met het Rijk aan een Verstedelijkingsstrategie. De verstedelijkingsstrategie vormt de input vanuit de MRA voor de Omgevingsagenda Noordwest Nederland. De Omgevingsagenda is één van de instrumenten om uitvoering te geven aan de gebiedsgerichte aanpak van de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). De Omgevingsagenda's zullen uiterlijk najaar 2021 voor heel Nederland klaar zijn.

Afgelopen jaar zijn we goed betrokken geraakt. Met name via het platform Ruimte en via samenwerking met provincie Flevoland en gemeente Almere bij de Verstedelijkingsstrategie. Lelystad levert vanuit haar belangen in wonen, economie, bereikbaarheid, landschap, toerisme, volop inzet. De verstedelijkingsstrategie zal in het komende jaar inhoudelijk vorm krijgen.

Via een aparte informatienota zal de gemeenteraad geïnformeerd worden over de verstedelijkingsstrategie, de strategische inzet van Lelystad en het proces voor het komende jaar. Ook zal ingegaan worden op de samenhang met trajecten die daaraan verbonden zijn, zoals Bereikbare steden (SBAB), Sleutelgebieden, Perspectief Oostflank, Woondeal en motie Koerhuis.

3.2 Bouwen en wonen

De MRA staat voor een grote woningbouwopgave. Het landelijk woningbouwtekort concentreert zich vooral in het gebied rondom de MRA. Voor deze enorme opgave werken MRA partners uit de regio zoveel mogelijk samen om een goed functionerende woningmarkt te creëren.

Binnen bouwen en wonen wordt daarom ingezet op activiteiten die leiden tot gedeelde inzichten over de werking van de woningmarkt en de woningbehoefte. Denk hierbij aan gezamenlijke onderzoeken en het gezamenlijk monitoren van de plancapaciteit: de monitor geeft inzicht in de plancapaciteit en status van woningbouwplannen van MRA gemeenten. Verder wordt er vanuit het platform bouwen en wonen belangrijke input geleverd aan zaken als de verstedelijkingsstrategie en het project bereikbare steden.

Onderzoek

In 2019 heeft het gezamenlijke woningmarktonderzoek Wonen in de MRA (WiMRA) plaatsgevonden. De uitkomsten van dit onderzoek zijn in de loop van 2020 bekend gemaakt. De uitkomsten van het onderzoek zijn voor Lelystad zeer relevant voor onder andere de (nieuw op te stellen) woonvisie en het woningbouwprogramma. Wat uit het WiMRA opvalt is dat binnen de MRA huishoudens in toenemende mate van Amsterdam naar andere deelregio's verhuizen. Het grootste deel vertrekt naar de deelregio Almere-Lelystad. In Lelystad groeit de instroom van gezinnen en jonge huishoudens dan ook. Bij de motivering om naar Lelystad te verhuizen scoort Lelystad goed op prijs/kwaliteit verhouding. Ook geven mensen aan Lelystad een goede plek te vinden voor opgroeiende kinderen.

Sleutelgebied stationsgebied-stadshart: project bereikbare steden

Vorig jaar heeft de MRA 9 sleutelgebieden geselecteerd. Sleutelgebieden zijn complexe gebiedsontwikkelingen met een (boven)regionale opgave. In deze gebieden komt de woningbouwopgave samen met andere ruimtelijke ontwikkelingen, bijvoorbeeld op het gebied van mobiliteit, duurzaamheid en werkgelegenheid. De opgaven zijn daardoor complex waardoor samenwerking van Rijk en regio noodzakelijk is. Eén van de 9 sleutelgebieden is het stationsgebied – stadshart in Lelystad. In 2020 is de uitwerking van de sleutelgebieden overgegaan in het project bereikbare steden. Hier komen de opgaven voor woningbouw en mobiliteit samen. De MRA spreekt met het Rijk over de randvoorwaarden die vanuit het Rijk nodig zijn om in de gebieden versneld woningen te bouwen. Het Stationsgebied-Stadshart is hier onderdeel van. Dit is voor Lelystad een belangrijk traject, omdat dit kansen biedt voor het stationsgebied-stadshart op het gebied van bereikbaarheid, woningbouw en werkgelegenheid. Dit sluit aan bij de verschillende doelen vastgesteld met Lelystad Next Level. De betrokkenheid van het Rijk, bij zowel LNL als het project bereikbare steden, is belangrijk om tot ontwikkeling te komen rondom het stationsgebied.

Woondeal

In 2019 is de Woondeal tussen MRA en Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) gesloten. Lelystad komt op drie plekken terug in deze woondeal. Hierbij gaat het om afspraken over stedelijke vernieuwing 3.0, de versnellingsmogelijkheden van woningbouw en het aanpakken van knelpunten omtrent de woningbouwopgaven.

Met betrekking tot de versnellingsmogelijkheden van woningbouw, waaronder stationsgebied-stadshart en Warande heeft Lelystad onlangs een bod gedaan aan het Rijk betreffende het bouwen van minstens 15.000 woningen. Om dit te realiseren moet een aantal knelpunten weggenomen worden. Daarvoor is het Rijk nodig. In het geval van Lelystad gaat het om knelpunten met betrekking tot stikstof (Warande), maar ook mobiliteit over weg, spoor en water. Ook is het Rijk nodig waar het gaat om grondposities in Lelystad. In het kader van de Woondeal voert de MRA hierover gesprekken met het Rijk, maar als gemeente voeren we zelf ook rechtstreeks gesprekken met het Rijk (en de provincie) hierover. Inmiddels is de ambitie en dus het bod van Lelystad verhoogd naar 40.000 woningen.

Voor de afspraak over stedelijke vernieuwing 3.0 geldt dat Lelystad inmiddels nauw samenwerkt met het Rijk in het kader van de Integrale Gebiedsontwikkeling Lelystad-Oost.

3.3 Landschap

Portefeuillehoudersoverleg Metropolaan Landschap (PHO ML)

Het PHO onderschrijft het voorstel om sleutelprojecten vanuit het kaartenset (kwaliteiten en kansenkaart) te benoemen. Het projectteam MRA Landschap krijgt opdracht om in gesprekken met de deelregio's de gewenste rol van de MRA voor de ondersteuning en versnelling van sleutelprojecten nader uit te werken en hier begin 2021 aan het PHO over te rapporteren. Op basis van de discussie het BO Ruimte mondeling te informeren over de uitgangspunten, criteria en het proces om vanuit het programma metropolaan landschap tot een investeringsprogramma te komen.

Kwaliteiten- en kansenkaart voor het MRA landschap

'Sterke steden hebben sterke landschappen'

Het resultaat is een kansenkaart landschap met een overzicht van de grootste kwaliteiten van het landschap en de grootste kansen voor de toekomst.

Er zijn vele opgaven zoals woningproductie, bodemdaling, recreatie/toerisme, bereikbaarheid, energietransitie, bedrijvigheid, agrarische transformatie, ecologie. Die moeten allemaal een plek krijgen in het landschap.

De kansenkaart gaat op zoek naar samenhang tussen stad en land(schap) en biedt nieuwe ontwikkelkansen. Het landschap vormt de basis van de metropoolregio en biedt daarmee een raamwerk voor nieuwe ontwikkelingen en een integratiekader voor verschillende ruimtelijke belangen.

De kwaliteitskaart is een basiskaart waarin onderscheidende kwaliteiten van het MRA landschap getoond worden. Met het 'Assortiment' wordt aangeduid welke landschappen we onderscheiden. Het 'Narratief' vertelt wat we meenemen uit het verleden via verhalende kaarten over de ontstaansgeschiedenis. In de 'waardenkaart' wordt het belang van het landschap uitgedrukt in cultuur-historische waarde, productiewaarde, natuurwaarde en gebruikswaarde. De topstukken worden in de 'collectie' getoond. Samenhang ontstaat door positieve wederkerigheid tussen stad-land-dorp = landschap en maakt de MRA tot een samenhangende metropolitane regio.

Er is sprake van *overlappende landschappen*. Deze bestaan uit diverse landschappen zoals de: Metropolitane Baai Markermeer, Veenweidegebied waterland, IJburg met IJmond, het Oerij, Duinlandschap, Noordzee, Scheggenlandschap, Haarlemmermeer, Gooi-Vechtstreek en Flevoland. Er worden *randvoorwaarden voor ontwikkeling* vastgesteld waarin invulling gegeven wordt aan de transformatie van het landschap.

Het *ontwerpen aan de verandering* gebeurt via kwaliteiten en kansen die het landschap biedt. Binnen de kwaliteiten van het landschap van de MRA zijn er *prioritaire ontwikkelopgaven* die het landschap als geheel versterken. De landschapsopgaven zijn landschappelijke iconen waar de MRA meerwaarde geeft, vanuit bovenregionaal/ MRA belang, iconische waarde of voorbeeldfunctie, meerdere opgaven dienend.

Er zijn 16 landschapsopgaven benoemd. Voor Lelystad zijn er vijf van belang: stad-land koppelingen, proeftuin Flevoland, Nationaal Park Nieuwland, centraal IJmeer, verbindende IJsselmeerkust. (zie MRA landschap kansenkaart).

Samenhang met LNL

Doel is het om de landschappelijke waarden en kansen vanuit het MRA te vertalen naar de Lelystadse context. De identiteit van Lelystad als Hoofdstad van de Nieuwe Natuur geeft aan dat het landschap van uitzonderlijke betekenis is en zodoende de drager van de stad als geheel en in onderdelen is. Bij de verdere ontwikkeling van de stad zal het stedelijk programma nog sterker verbonden/verweven worden met de natuur en het landschap. Vanuit de kansenkaart zijn op regionaal schaalniveau stad-land koppelingen, proeftuin Flevoland, Nationaal Park Nieuwland, centraal IJmeer, verbindende

IJsselmeerkust van belang. Op niveau van de stad is de verweving van stad en landschap door de schalen heen een uitermate belangrijk thema dat verder vorm mag krijgen tot aan het woonhof (de verbindingen tussen woning en openbare groene hoven).

3.4 Cultuur

Op 22 november 2019 is in het BO Economie het jaarplan Kunst, Cultuur en Erfgoed van de Metropoolregio Amsterdam voor 2020 vastgesteld. In het BO Economie zijn twee bestuurders van het programma Kunst, Cultuur en Erfgoed vertegenwoordigd (Haarlemmermeer en Velsen). Daarnaast zijn de bestuurders inzake het werkprogramma voor 2020 op basis van de begroting en de beschikbare middelen van het Platform Economie voor 2020 akkoord gegaan met de honorering van:

- Uitvoering van de proeftuin Bereikbaarheid en Promotie Cultuur MRA 2020 / Cultuurmarketing gooi en Vecht 2020 in de vorm van een bijdrage van € 75.000 (mede ter cofinanciering van de bijdrage vanuit € 125.00 vanuit het ministerie van OCW).

Voor de Corona-crisis is er hard gewerkt - in het kader van het meerjarige MRA programma 'kunst, cultuur en erfgoed' – aan een programma gericht op het versterken van het cultureel- en toeristisch bezoek aan Gooi en Vechtstreek, in navolging van een eerder succesvol programma voor Haarlem. De komende jaren zal ieder jaar voor een deelregio (Zaanstreek-Waterland, Amstel-Meerlanden, IJmond en Almere-Lelystad) zo'n aanpak uitgerold worden, waarvoor jaarlijks € 75.000 beschikbaar is (met een aanvullende bijdrage van het ministerie van OCW).

Nu is de situatie natuurlijk anders en is recent besloten om de beoogde acties in Gooi en Vechtstreek tijdelijk on hold te zetten en naar 2021 te verplaatsen. Het door OCW eerder beschikbaar gestelde budget kan ook in 2021 hiertoe benut worden.

Tegelijkertijd is er de constatering dat juist nu de culturele sector iedere steun kan gebruiken en wordt voorgesteld om de begrote € 75.000 in te zetten voor een publiekcampagne – vergelijkbaar met/aansluitend op de toeristische campagne 'je zit er naast'.

4. Mobiliteit

In onze reactiebrief op de concept-MRA- Agenda 2020-2024 van december 2019 hebben wij aangegeven dat we als Lelystad willen aansluiten bij het MRA Platform Mobiliteit. Doel hiervan is om de Lelystadse belangen ten aanzien van mobiliteit en bereikbaarheid in het MRA-verband zelf te vertegenwoordigen. Momenteel worden we in het MRA Platform Mobiliteit vertegenwoordigd door de provincie Flevoland. De samenstelling van deelnemers in het Platform Mobiliteit is overigens ook onderdeel van het project om de MRA governance te stroomlijnen.

SBAB

Het programma Samen Bouwen aan Bereikbaarheid (SBaB) is de manier van de stakeholders zoals het Rijk en de Metropoolregio Amsterdam (MRA) om te komen tot samenhangend keuzes rond de infrastructuur, mobiliteit en verstedelijking. Deze worden uitgewerkt in programmalijnen voor de korte en de lange termijn. Samen Bouwen Aan Bereikbaarheid (SBAB) bestaat uit een aantal deelprojecten:

OV Toekomstbeeld 2040

- Op 12 november 2020 hebben rijk en regio aan de landelijke OV- en Spoortafel de ontwikkelagenda van het Toekomstbeeld OV gezamenlijk onderstreept.
- Vanuit de regio vormt daarbij de regionale uitwerking de basis voor de inbreng.
- De ontwikkelagenda laat de mogelijke stappen zien richting 2040. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen een aantal randvoorwaardelijke stappen voor een robuuste basis en

vervolgstappen die invulling geven aan de ambities zoals versnelling naar de landsdelen of internationaal.

- De ontwikkelagenda biedt en laat ruimte aan een volgend kabinet om nadere keuzes te maken.

Voor Lelystad is hierin, naast verbetering van de treinverbinding naar Amsterdam (m.n. Amsterdam Zuid), een versnelling van de treinverbinding Zwolle-Lelystad opgenomen en HOV busverbindingen naar het noorden en Harderwijk.

Amsterdam Bay Area (ABA)

Eén van de door de partners geïdentificeerde ontwikkelingsgebieden is Amsterdam Bay Area; dit is het gebied tussen Amsterdam en Almere. Hierin wordt, doormiddel van meerdere perspectieven, onderzocht wat er bij verschillende ruimtelijke vulling van Almere en IJburg nodig is. Een groot deel van het voorgestelde programma komt op het grondgebied van de gemeente Almere in het nog te ontwikkelen nieuwe stadsdeel Pampus.

In het kader van het MIRT-onderzoek Amsterdam Bay Area zijn Goudappel Coffeng en RHDHV gevraagd om voor het Mobiliteitsonderzoek de volgende vraag te beantwoorden:

Welk verkeers- en vervoerssysteem draagt op welke manier bij aan een optimale en duurzame ontsluiting van ABA, mede gelet op de grote ruimtelijke ontwikkelingen die in dit gebied plaatsvinden? En welke fasering is daarbij mogelijk?

Enkele conclusies t.a.v. de IJmeerverbinding (metro):

- Toename van de bereikbaarheid van Almere Pampus met 200%.
- IC- en Sprinterknelpunten Weesp-Almere opgelost.
- IC-knelpunten Duivendrecht-Weesp en Duivendrecht-A'dam Zuid worden verlicht.
- Betere betrouwbaarheid OV-systeem.
- Kostendekkend te exploiteren.
- Betere beleving trein door grotere zitplaatskans.
- Er vindt een modal shift plaats van auto naar OV.

In het BO-MIRT van 25 november worden de volgende besluiten voorgelegd:

- Het rapport 'Naar een ontwikkelstrategie voor Amsterdam Bay Area' met daarin de (tussen)resultaten en conclusies van het MIRT-onderzoek vast te stellen en daarmee het onderschrijven van:
 1. De integrale ambities rond verstedelijking, bereikbaarheid, natuur en ecologie in dit gebied.
 2. De noodzaak en uitgangspunten voor de verdichting in Almere, versnelling Almere Centrum en de realisatie van Almere Pampus om daarmee een bijdrage te leveren aan de grote woningbehoefte in de MRA.
 3. De IJmeerverbinding in de vorm van een light railverbinding
 4. De noodzaak van investeringen in natuur en ecologie in en rond het IJmeer/Markermeer.
- Het MIRT-onderzoek voort te zetten en voor het Bestuurlijk Overleg MIRT van najaar 2021 een gefaseerde en adaptieve ontwikkelstrategie af te ronden en te komen tot een integrale en robuuste afweging op het gebied van wonen, werken, ecologie, natuur, landschap, recreëren en bereikbaarheid (o.a. OV-systeemkeuze), in relatie met de hoofdpogaven van het programma SBaB en de verstedelijkingsstrategie.
- Dat voldoende nieuwe werkgelegenheid een essentiële voorwaarde is voor een goede balans in de stad en een evenwichtige gebiedsontwikkeling. Hier ligt een gezamenlijk opgave voor de regio en het rijk.
- In het vervolgonderzoek in ieder geval aandacht te besteden aan de benodigde fiets, weg en OV-maatregelen in relatie tot (de fasering van) de ruimtelijke ontwikkelingen in de omgeving (verstedelijkingsstrategie).

- Als onderdeel van de ontwikkelstrategie een financieel beeld te ontwikkelen, met een overzicht van de kosten, baten en (alternatieve) bekostiging van de maatregelenpakketten.
- Als eerste stap om de doorstroming op de A27 te verbeteren. De realisatie is voorzien in 2022.

korte termijnmaatregelen tot 2030:

- ❖ De maatregelen in de Uitvoeringsagenda van het programma Samen Bouwen aan Bereikbaarheid samen met andere partners zoals werkgevers, onderwijsinstellingen en vervoerbedrijven tot uitvoering te brengen.
- ❖ Hiervoor in aanvulling op de vorig jaar gemaakte afspraken in 2021 maximaal € 7,2 miljoen beschikbaar te stellen, te verdelen naar Rijk (50%, inclusief btw) en regio (50%).
- ❖ In aanvulling op de hierboven genoemde afspraken samen aan de verbetering van station Amsterdam Lelylaan te werken. Het Rijk draagt via cofinanciering € 15,8 miljoen bij aan de opgaven voor sociale veiligheid van- en reizigersknelpunten op het station.
- ❖ Samen aan de verbetering van station Almere Centrum te werken. Daartoe wordt ook het Spoorbaanpad aangepakt. De regio draagt in totaal € 10,5 miljoen bij. Het Rijk draagt via cofinanciering € 1 miljoen bij aan de opgaven rondom het Spoorbaanpad bij Almere Centrum.
- ❖ In 2021 tot een nadere uitwerking te komen van maatregelen in het kader van Bereikbare Steden voor het versnellen van de woningbouw en het Regionaal Mobiliteitsprogramma als onderdeel van het Klimaatakkoord en deze de komende jaren te betrekken bij de inhoudelijke besluitvorming over de toekomstige Uitvoeringsagenda's ter voorbereiding op het Bestuurlijk Overleg MIRT.
- ❖ In 2021 toegewerkt zal worden naar een Uitvoeringsagenda over meerdere jaarschijven (2022-2025) met als uitgangspunt een verdere optimalisatie van de scope, de samenhang tussen korte termijnmaatregelen en lange termijnopgaven, het proces en (structurele) financieringsafspraken.

Netwerkstrategie

In het BO MIRT is afgesproken een Netwerkstrategie op te stellen gericht op het functioneren van het Daily Urban System in de MRA. Doel van de Netwerkstrategie is een multimodaal MRA-voorkeursnetwerk 2040 door Rijk en regio op te stellen, dat voorziet in het optimaal functioneren van netwerken en borgen van de bereikbaarheid van woningen en economische toplocaties.

In het BO-MIRT van 25 november worden de volgende besluiten voorgelegd:

- In de MRA integraal te werken aan:
 1. een stapsgewijze schaa sprong in het regionaal HOV-systeem in het sterk verstedelijkte gebied van de MRA om ruimte te creëren op het (inter)nationaal spoornetwerk en als ontsluiting van nieuwe ontwikkelgebieden,
 2. een re-design van het wegennet en
 3. het benutten van de groeiende potentie van de (e)fiets. Dit gebeurt stapsgewijs en in samenhang met (de fasering in) de verstedelijkingsstrategie. Deze strategie wordt in de MIRT-studies ZWASH en Amsterdam Bay Area gebiedsgericht uitgewerkt.
- Een onderzoek te starten naar het re-design van het (hoofd)wegennet, gericht op het verleggen en versterken van de draaischijf voor het doorgaande verkeer rond Amsterdam (A5, A9, A10-Noord).
- Voor het Bestuurlijk Overleg MIRT van najaar 2021 een multimodaal toekomstbeeld 2040 MRA op te stellen als uitwerking van de Netwerkstrategie.

MRA-Elektrisch

Sinds 2013 worden in samenwerking met MRA-Elektrisch (MRA-E) laadpalen geplaatst in Lelystad. Na 1 januari 2021 gebeurt dat zonder kosten voor de gemeenten. Daarnaast is gebruik gemaakt van de kennis bij MRA-E bij het opstellen van de Visie Laadinfrastructuur Lelystad, die inmiddels door het college ter vaststelling aan de raad is aangeboden. Potentiële locaties voor laadinfrastructuur worden bij de verdere uitwerking van de visie vastgelegd op een zgn. "laadkaart". MRA-E heeft onlangs aangeboden deze zonder kosten voor de gemeente Lelystad uit te werken.

MRA Fietsnetwerk

Sinds de zomer van 2016 wordt er door de samenwerkende overheden in de Metropoolregio Amsterdam (MRA) gewerkt aan het project Metropolitane Fietsroutes. Dit is het gevolg van de gemaakte afspraken in de ruimtelijk-economische actie-agenda 2016-2020 van de MRA (actie 5.3). De Vervoerregio Amsterdam treedt als trekker van deze MRA-actie op.

De bestuurlijke trekkers van deze actie waren Ed Rentenaar (wethouder Verkeer & Ruimte gemeente Lelystad), Ronald Vennik (wethouder Verkeer gemeente Velsen) en Derk Reneman (wethouder Verkeer gemeente Haarlemmermeer en portefeuillehouder Verkeer namens de Vervoerregio Amsterdam).

In 2017 zijn de uitvoeringsafspraken nader uitgewerkt en bestuurlijk vastgelegd in een aparte samenwerkingsovereenkomst van de MRA-partijen. Inmiddels is dit in de MRA Agenda opgenomen als uitvoeringslijn 3.2 “Fiets” met als trekker vanuit Lelystad Luc Baaten.

In Lelystad maken de e-bikeroute Stadshart-Lelystad Airport (gedeeltelijk gerealiseerd) en de fietsroute Lelystad-Almere (verkenningfase) deel uit van het netwerk van metropolitane fietsroutes.

MRA Project bereikbare steden

De afgelopen maanden is onder de noemer ‘Bereikbare Steden’ hard gewerkt aan zeven verhalen voor stedelijke knopen, ook wel de stadsharten van de MRA genoemd. In de aanpak Bereikbare Steden komen ontwikkelingen op het gebied van woningbouw en economie, openbare ruimte en bereikbaarheid bij elkaar, waarmee we invulling geven aan de verstedelijkingsopgave tot 2030, in lijn met de uitgangspunten van de Verstedelijkingsstrategie Rijk-Regio.

Voor het stationsgebied-stadshart is in kaart gebracht wat de eigen identiteit, kracht en opgave is. Voor zowel de stad, de omgeving als voor de gehele MRA. Ook zijn de verstedelijkingsopgaven en mobiliteitsopgaven in het gebied in beeld gebracht. Aan de hand daarvan wordt de vertaling naar concrete maatregelen en benodigde investeringen van bijvoorbeeld het Rijk in beeld gebracht. Eind november wordt aan het BO MIRT een besluit voorgelegd waarin Rijk (BZK) en regio besluiten tot het uitwerken van de gebiedsplannen inclusief de (financiële) randvoorwaarden op het gebied van bereikbaarheid en infrastructuur. Dit is in lijn met de brief van Ollongren aan de Tweede Kamer in het kader van de woningbouwversnelling.

= = =